

Het voor en tegen van zachte contactlenzen

Met veel enthousiasme hebben wij het uitstekende artikel over contactlenzen van collega LIM (1978) gelezen. Toch zouden wij graag een wat optimistischer geluid willen laten horen inzake het astigmatisme na corneatransplantatie bij keratoconus en de mogelijkheden van contactlenzen bij deze patiënten.

In mijn meer dan 30-jarige ervaring met cornea-transplantatie zijn uiteraard heel wat gevallen van keratoconus mijns weegs gekomen. Ik kan me gelukkig geen enkel geval herinneren van een helder transplantaat na keratoconus dat niet tot een goede visus te corrigeren was óf met bril óf met contactlens, tenzij het oog amblyoop bleek te zijn. Men opereert altijd eerst het slechtste oog. Dan kan men voor de onaangename verrassing komen te staan dat geen goede visus wordt bereikt, omdat dit oog amblyoop is.

De jongere patiënten, die reeds vóór de operatie contactlenzen droegen, kiezen meestal weer voor de contactlens. Slechts bij twee van mijn patiënten bleek het transplantaat onder de contactlens minder mooi te worden en moest op een bril worden overgegeaan.

In de laatste twee jaren werden in de Leidse oogheelkundige kliniek 23 patiënten met keratoconus geopereerd. Onze ervaring is dus relatief groot. Vooral de lenzen van C.A.B.-materiaal worden bijzonder goed verdragen. Veelal wordt met de contactlens een visus van 0,8-1 bereikt en wordt deze

lens — in tegenstelling met vóór de operatie — de gehele dag verdragen. Een grotere routine bij het aanmeten van lenzen in deze gevallen is misschien ook een reden voor beter succes.

Literatuur: LIM, H. J. (1978) *Ned. T. Geneesk.* 122, 1895.

Leiden, januari 1979

C. C. KOK-VAN ALPHEN

Tentamen suicidii met behulp van suppositoria

Meestal wordt aangenomen, dat tentamen suicidii met zetabletten niet voorkomt; vandaar dat nog al eens hypnotica in zetpil-vorm worden toegediend.

Dat deze regel niet altijd opgaat, werd mij duidelijk toen ik in december 1978 een 42-jarige vrouw opnam, die na een huwelijksruzie een T.S. pleegde door 8 tot 10 Vesparax-zetpillen anaal in te brengen en daarenboven 10 tot 20 Tuinal-capsules te slikken. Daar zij zeer snel werd ingestuurd, kon door o.a. klysma en maagspoelen een groot deel van het gif worden verwijderd zodat patiënte haar poging tot zelfmoord overleefde.

Almelo, februari 1979

P. J. VAN DER BURG

BERICHTEN

Buitenland

GROOT-BRITANNIË

Fingerprinting van het herpes-simplexvirus. — Van het herpes-simplexvirus kent men twee serotypen HSV I en HSV II, het eerste voornamelijk laesies boven de gordel veroorzakend (herpes febrilis) en het tweede type eronder (herpes genitalis). Het is intussen gebleken dat er een veel grotere variatie in typen van het virus bestaat. Met behulp van de kort geleden ontdekte restrictie-enzymen (dit tijdschrift (1979) 153) kunnen de nucleïnezuurketens van het virus worden onderbroken. De zo gevormde fragmenten kunnen in aantal en in grootte worden bepaald waardoor een differentiatie van het virus mogelijk blijkt (fingerprinting!). Het blijkt dat de zo onderscheiden typen bij voortkweken in het laboratorium constant zijn. Men heeft verder gevonden dat er een groot aantal verschillende typen circuleren maar dat éénzelfde virus wordt gevonden bij personen die, in nauw contact met elkaar levend, elkaar besmetten. Zo werd op een zuigelingenafdeling van een ziekenhuis hetzelfde type gevonden bij een baby met encephalitis, een verpleegster met een omloopje om de nagel en een echtgenoot van een personeelslid die een pharyngitis had. Dergelijke typeringen lijken ook mogelijk van verwante virussen zoals het cytomegalovirus en het herpes-zoster/varicellavirus. Met de nieuwe techniek is reeds nader inzicht verkregen in het mysterieuze levenslange verblijf van het herpes-simplexvirus in de eenmaal besmette mens. Het ziet er naar uit dat de nieuwe techniek ook van andere virussen belangrijke nadere informatie zal kunnen opleveren. (*Lancet* (1979) I, 251.)

VERENIGDE STATEN

De legionairsziekte een „gewone” endemische ziekte? —

In New York nam in augustus 1978 het aantal meldingen van patiënten met de legionairsziekte plotseling toe. Toen 2 patiënten kort na elkaar overleden ontstond er ongerustheid bij de bevolking en bij de leiding van de gezondheidsdienst. Het bleek dat de patiënten, die over de gehele stad verspreid woonden, hun werk hadden in Manhattan, rondom de 35e straat W. Geleid door vroegere ervaring richtte zich de aandacht op de airconditioning-installaties van bedrijven waar de patiënten werkten: het onderzoek van water- en stofmonsters leverde niets op. Aangezien elders een epidemietje was ontstaan, toegeschreven aan het inademen van stof dat bij sloopwerkzaamheden was ontstaan, besloot men de straten rondom de 35e straat extra te reinigen en met een desinfectans te behandelen. De gemoederen waren dus wel ernstig in beroering gekomen! De gezondheidsdienst kreeg een extra telefoon om de talloze informatievragers te woord te kunnen staan, maar deze „hot line” raakte spoedig overbelast. Ten slotte werden de airconditioning-installaties van alle grote bedrijven in de regio onderzocht. Honderden water- en stofmonsters werden naar het Center for Disease Control (CDC) in Atlanta gezonden, het enige laboratorium waar het onderzoek naar de verwekker van de legionairsziekte (waaraan de naam *Legionella pneumophila* is gegeven) kan plaatshebben. Eerst half december kwam het bericht dat uit de watermonsters van Macy's warenhuis *L. pneumophila* was gekweekt. Toen was gebleken dat de watertorens van de airconditioning met het oog op de komende winter reeds in oktober waren gelegegd, kon de gezondheidsdienst de kerstinkopen met een gerust hart laten doorgaan en het nieuws tot na de kerstdagen voor zich houden. Intussen had de gezondheidsdienst 38 patiënten opgespoord van wie bij 17 de diagnose door „bacteriologisch” onderzoek was komen vast te staan; 3 patiënten waren overleden. Om een even-